

Warszawa, dnia 15 maja 2015 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER FINANSÓW

PK1.8010.2.2015

Dot. CML/0148/02.15/AP/MK

Pan
Andrzej Malinowski

Prezydent
Pracodawców Rzeczypospolitej
Polskiej

Uprzejmie informuję, że na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce „Rządowy proces legislacyjny” zamieszczony został projekt *ustawy o wykonywaniu Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie poprawy wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych oraz wdrożenia ustawodawstwa FATCA* (projekt z dnia 13 maja 2015 r.) wraz z uzasadnieniem oraz Oceną Skutków Regulacji. W związku z powyższym oraz stosownie do § 48 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. poz. 979), przedstawiam przedmiotowy projekt do konsultacji z uprzejmą prośbą o jego zaopiniowanie w terminie **do dnia 22 maja 2015 r.**

Przekazywany do zaopiniowania *projekt ustawy* stanowi wynik przeprowadzonych uzgodnień i konsultacji publicznych. Przede wszystkim, wychodząc naprzeciw uwagom Rządowego Centrum Legislacji oraz akceptując opinię przedstawioną przez Radę Legislacyjną, projektodawca postanowił o uregulowaniu całości problematyki związanej z wykonaniem umowy FATCA w ramach odrębnej, dedykowanej tej tematyce ustawy. Odstąpiono tym samym od przeprowadzenia obszernej nowelizacji ustawy – Ordynacja podatkowa.

Pragnę jednocześnie podkreślić, że przewidziane w nowym projekcie rozwiązania zasadniczo bazują na projekcie ustawy z dnia 6 lutego 2015 r. *o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw*. Zmiany w relacji do uprzednio konsultowanego projektu – w tym w szczególności odstąpienie od procedury zamykania amerykańskich rachunków raportowanych otwartych w okresie przejściowym i wprowadzenia w to miejsce procedury blokady rachunku, oraz zmiany na płaszczyźnie ochrony i udostępniania zgromadzonych danych – wynikają z uwzględnienia uwag zgłoszonych przez partnerów społecznych. Niemniej, z uwagi na znaczenie problematyki regulowanej *projektem ustawy*, projektodawca postanowił o jego ponownym przedstawieniu do zaopiniowania podmiotom aktywnie uczestniczącym w procesie konsultacji.

Krótki termin na wyrażenie opinii podyktowany jest koniecznością jak najszybszego wejścia w życie proponowanych w *projekcie ustawy* rozwiązań oraz szybką ścieżką legislacyjną przyjętą ze względu na zbliżający się upływ kadencji Sejmu RP. Ponadto zasadnicza część przewidzianych w projekcie rozwiązań stanowi przedmiot uzgodnień w ramach konsultowania projektu ustawy z dnia 6 lutego 2015 r. *o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw*.

Kierując aktualny projekt ustawy do zaopiniowania pragnę również przedstawić, stosownie do § 43 uchwały nr 190 Rady Ministrów, stanowisko do zasadniczych uwag Pracodawców RP do *projektu ustawy o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (UD 192)* wyrażonych w piśmie z dnia 27 lutego 2015 r. (sygn. CML/0148/02.15/AP/MK):

1. Odnosząc się do propozycji rozszerzenia art. 3 ustawy Ordynacja podatkowa poprzez wprowadzenie definicji „umowy FATCA” jako „umowy z dnia 7 października 2014 r. pomiędzy Rządem RP a Rządem USA w sprawie poprawy wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych oraz wdrożenia ustawodawstwa FATCA”, pragnę uprzejmie poinformować, iż projektodawca postanowił o uregulowaniu całości problematyki związanej z wykonaniem umowy FATCA w ramach odrębnej, dedykowanej tej tematyce ustawy. Zastosowana obecnie metoda legislacyjna powoduje, że zawarta w art. 1 definicja „umowy FATCA” znajdzie zastosowanie do wszystkich przepisów projektu ustawy.
2. Ustosunkowując się do sugestii dotyczącej przeniesienia z art. 1 umowy FATCA szerszego zakresu definicji do ustawy Ordynacja podatkowa, uprzejmie informuję, iż w relacji do projektu ustawy z dnia 6 lutego 2015 r. katalog ten został poszerzony o pojęcie: polskiej instytucji finansowej, posiadacza rachunku, szczególnej osoby amerykańskiej, podmiotu niebędącego podmiotem amerykańskim oraz amerykańskiego NIP. Nowy katalog pojęć definiowanych poprzez odesłanie do definicji zawartych w art. 1 umowy FATCA został zawarty w art. 2 projektu ustawy.
3. Nawiązując do inicjatywy wprowadzenia w ustawie Ordynacja podatkowa przepisu, który wprost wskazywałby na uprawnienie instytucji finansowych do stosowania limitów wskazanych z Załączniku I do umowy FATCA, pragnę uprzejmie poinformować, iż możliwość stosowania limitów, o których mowa w Załączniku I zostanie uwzględniona w rozporządzeniu wykonawczym, wydanym na podstawie delegacji zawartej w art. 5 ust. 7 nowego projektu ustawy. Przepis ten daje ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych możliwość wydania rozporządzenia określającego przypadki, w których możliwy jest wybór określonych sposobów postępowania, stosownie do postanowień tego Załącznika, mając na względzie przewidziane w tym zakresie w umowie FATCA warunki i możliwości, a także specyfikę działalności raportujących polskich instytucji finansowych.
4. Uwzględniając uwagę dotyczącą zbyt ogólnego zapisu dotyczącego przekazywania informacji o wyłączonych instytucjach finansowych, w nowym projekcie ustawy dookreślono pojęcie płatności podlegających amerykańskiemu podatkowi poprzez odwołanie do definicji tego pojęcia zawartej w art. 1 ust. 1 lit. ii umowy FATCA. Poszerzeniu uległ również zbyt wąski zakres informacji podlegających raportowaniu. Według nowego brzmienia art. 5 ust. 3 projektu ustawy zakres ten obejmie tytuł i kwotę płatności, dane umożliwiające identyfikację posiadacza rachunku, na który dokonywana jest ta płatność oraz nazwę i miejsce siedziby wyłączonej instytucji finansowej.
5. Akceptując uwagi dotyczące konieczności wprowadzenia regulacji gwarantujących, że przekazanie informacji o amerykańskich rachunkach raportowanych nie będzie stanowiło naruszenia przepisów regulujących przestrzeganie tajemnicy zawodowej, w przekazywanym do zaopiniowania projekcie doprecyzowano przepisy dotyczące ochrony informacji i zasad ich udostępniania. Zagadnieniom tym poświęcono przede wszystkim przepisy Rozdziału 4 projektu ustawy *Ochrona i udostępnianie zgromadzonych danych*. Zawarty w nim w art. 11 ust. 1 przewiduje ogólną zasadę, w myśl której do ujawnienia ministrowi do spraw finansów publicznych i upoważnionym przez niego organom wszelkich informacji w trybie i zakresie przewidzianym ustawą nie stosuje się przepisów ograniczających udostępnianie danych objętych tajemnicą, z wyjątkiem informacji niejawnych. Zapis ten wzoruje się na

sprawdzonych w praktyce regulacjach przewidzianych w przepisach o przeciwdziałaniu praniu brudnych pieniędzy (zob. art. 29 ustawy z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, Dz. U. z 2014 r. poz. 455). Reguła ta w sposób jednoznaczny zabezpieczy instytucje finansowe przed zarzutem naruszenia obowiązku zachowania tajemnicy bankowej lub tajemnicy zawodowej. Odpowiedniemu dostosowaniu poddano także przepis dotyczący dostępu do dokumentów w toku kontroli amerykańskich rachunków (w projekcie z dnia 6 lutego 2015 r. art. 305s § 5, obecnie art. 7 ust. 5).

6. Podzielając liczne wątpliwości i zastrzeżenia zgłaszane w konsultacjach publicznych w nowym projekcie ustawy odstąpiono od konieczności zamykania rachunków otwartych między 1 lipca 2014 r. a dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, co do których polska raportująca instytucja finansowa nie uzyskała dokumentów wymaganych postanowieniami IGA związanych z tzw. samocertyfikacją. W przekazywanym do zaopiniowania projekcie zaproponowano, aby w przypadku tego rodzaju rachunków instytucje finansowe były zobowiązane do ich zablokowania do czasu uzyskania wymaganych dokumentów. Szczegółowe rozwiązania na tej płaszczyźnie przedstawione zostały w art. 20 projektu ustawy. Podkreślenia wymaga, że blokada rachunku ma być instrumentem wymuszającym złożenie przez posiadacza rachunku odpowiedniego dokumentu (wymaganego na podstawie przepisów umowy FATCA) a nie sankcyjnym, który powodowałby definitywne zamknięcie rachunku. Dlatego też, w przypadku wypełnienia przez posiadacza rachunku odpowiednich obowiązków, raportująca polska instytucja finansowa dokona odblokowania rachunku - nie później niż w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania od posiadacza rachunku określonych odpowiednich oświadczeń i informacji (art. 20 ust. 11). Informacje dotyczące amerykańskich rachunków raportowanych lub rachunków posiadanych przez wyłączone instytucje finansowe, zidentyfikowane w związku z blokadą rachunku będą przekazywane ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych do dnia 30 czerwca następującego po roku kalendarzowym, w którym nastąpiła identyfikacja rachunku (art. 20 ust. 12). Projekt ustawy przewiduje również, że blokada rachunku przez raportującą polską instytucję finansową w trybie określonym w niniejszym przepisie nie będzie rodziła odpowiedzialności cywilnej, karnej ani innej określonej odrębnymi przepisami – art. 20 ust. 13 projektu ustawy. W opinii Ministerstwa Finansów takie rozwiązanie pozwoli na osiągnięcie celów umowy przy zastosowaniu możliwie najmniej z dolegliwych sankcji zarówno dla instytucji finansowych jak i klienta – posiadacza rachunku. Jednocześnie instytucja blokowania rachunku znana jest instytucjom finansowym z przepisów o przeciwdziałaniu praniu brudnych pieniędzy.
7. Odnosząc się do propozycji uwzględnienia w projekcie ustawy delegacji dla ministra właściwego do spraw finansów publicznych do wydania rozporządzenia, które określałoby podmioty oraz rachunki, które powinny być uznane za zwolnionych uprawnionych odbiorców, współpracujące zagraniczne instytucje finansowe oraz rachunki wyłączone (Załącznik II umowy FATCA), pragnę uprzejmie poinformować, iż ww. delegacja jest w świetle treści umowy FATCA oraz przyjętych rozwiązań zbyteczna. Umowa FATCA (wraz z załącznikami) po ratyfikacji będzie częścią polskiego systemu prawnego, przez co brak jest uzasadnienia do powielania w tym rozporządzeniu Załącznika II Umowy FATCA.

Pragnę końcowo poinformować, iż w aktualnym projekcie ustawy uwzględniono również wiele uwag o charakterze szczegółowym przedstawionych przez Pracodawców RP.